

מסורת הש"ס

(א) ממות כל: מ"ק ב: [ומסופה כללם פ"ה ה"י] (ב) [ממק] ובמכות ע"פ: גרסא מדרש"א אהא כל"ס שדך לא ז"ע כחן ובש"א ובהרש"א: וע"פ רש"י במ"ק ופרש"י במכות הוא שזים מנ"י פ"ט וז"ע: (ג) [לעיל ב.א. ד] [ומכות לו: וס"ג] (ד) [ומכות פ"ח ה"י] (ה) קדושין ח: דמאי פ"ו מ"י [ומכות] דממאי פ"ו ה"י: (ו) [קדושין ח.א. ח] (ז) [לעיל אסור ל"ס למכות]: (ח) [ע"כ אסור ל"ס]: (ט) [ע"כ מות] ממות ד: ד"ה ה"א:

תורה אור השלם

1. את קחתי תשמרו בנקמתך לא תרביע כלאים שדך לא תורע כלאים וקדו בלכאים שפטנו לא יעלה עליך: ויקרא יט ט

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ר"ע וכו' ה"א פ"ב דמכות דף בא. ז"ל פ"א דמכות דף ד' ע"ב וע"ש במות ד"ה א"ה בא"ד וא"ת היאך פ"ה: קשה ל' ה"א מ"י אסור"א דלוריתא בלא מעשה אלא דלוקן לוקן וא"כ מדמותר לעוקר מוכח דלמעט מפילה שרי א"ע:

הגהות הב"ח

(א) ג"מ מ"ט לאו מ"ה דקסדר: (ב) רש"י ד"ה תלמוד למר וכו' ולא תורע שדך. י"ב ע"פ במכות דף כ"א ע"ב: (ג) ד"ה וא"ת א"כ וכו' דהאי ר"ה וכו' הוא דשרי וכו' קיום גבור נמי שרי: (ד) ד"ה וכו' ל"כ לאקשוי מדיד ס"ד: י"ב כשון זה הוא כשוריות ד' ע"ב ולעיל דף כג: (ה) ד"ה טול וכו' ומותר: (ו) תוס' ד"ה ר"י כ"י קיבל וכו' דבהנהגה דכלאים וכו' ל"כ דל"כ דבלעקור: (ז) בא"ד (ח) שיהא ניכר זו שרוצה בקיומו אכל עוקר וכו' שהא קיים ולכן ה"ה:

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה סד.

עין משפט גר מצוה

כו א מ"י פ"ה מהל כלאים הלכה ה טו"ש ע"י ס"י ר"ז סעף ח: כו ב מ"י שם פ"ה הל' ג ופ"ה הל' ג טו"ש שם:

ג מ"י פ"ה מהל ע"י"ס הל' ד ופ"ה מהל זכה ומתנה הל' יא טו"ש ע"י ס"י קל"ה סעף י"א: כו ד מ"י פ"ט מהל עבודת כוכבים הל' י"ח טו"ש ע"י ס"י קמ"ט סעף ה ובג"ה ופ"י קמ"ט סעף י"א [ומ"י קמ"ט סעף י"א] [ובר"ה אל"פ עד במתלמדין פרק ג דף שפ"א:]

כז ה ד מ"י פ"ג מהל מחללות אסורות הל' כ"א סמ"ג לחון קמ"ט טו"ש ע"י ס"י ר"ז ס"י קל"ה סעף י"א: ל ז מ"י שם הלכה כב ופ"י מהל עבודת כוכבים הלכה ה סמ"ג טו"ש ע"י ס"י קמ"ט סעף י"א [ומ"י קמ"ט סעף י"א] [ובר"ה ח"מ רפ"ב ס"ג]: ל"א ח מ"י פ"ג מהל מ"ה הלכה כב סמ"ג שם:

מוסף רש"י

המגבש. תולש עשבים רש"י ממון הטובים וכו' עקרי להו נחמי הני טפי (ומ"י ב.א.) והדמורה. שמכסה את הרעים בעפר (שם). לוקה. משום לא מורע כלאים (שם). ר"י עקיבא אומר אף המקיים. כולה ר' עקיבא קאמר לה המנע והמחפה בכלאים לוקה דמקיים הוא שריע כו', והכי משני ליה במ"ק. ורש"י דלפניו עליה דר"ע ספרה להו מחפה ל"ע לוקה, דלפניו דפטר במקיים פטר במחפה והמנע עוקר עשבים רש"י כדו שיהגלו האחרים ויחר לוקה, דמשני כו"ע כלאים (מכות כ"א.) ת"ל לא בלאים. במתקן לא מרביע כלאים שדך לא מורע כלאים, ושמשני ליה מ"י כלאים שדך לא, דעקריין ליה מפשטיה דלרש"א, דהיי מנ"י למיכבד בהתקן כלאים לא מרביע, ומדסקרן כלאים לנדה ש"מ לה"י הוא דלתא (שם). ואע"ג דמכ"י לא מורע כלאים, גורעין ודורעין לא כלאים, לא יחא כלאים מעל מקום שמיא אהא לנעטו (ומ"י ב.א.) ותו לא מדיד. וו ל"כ לאקשוי מדי (שורובין ק"ג) אין ליון אחר דבר זה (מכות ד' א"ן להשיב על ק"י יבמות ל"ט. ורדשו"ן כ"א.) ל"כ לשיני מדי (שורובין ט"ו.) אין להקטע דבריו (שם ט"ו) אין להקטעו על דבר זה (ל"כ להקטעו על דבר זה משבאר לרשות גר אסור. להל"פ, דקמתני מילויי הגאה (קדושין ע"א.) שמוא יחזור לקלקולו משום ממוטו (שם).

ש"אין תופסין דמיהן דל"כ הכי מיימי רחיה מתחילה מכלאים ליון נסך אלא ודאי בכלאי זרעים מיימי וכן משמע מדמיימי עלה קרא דשדך לא תורע כלאים והלכך אין להביא רחיה מכאן דכלאים נהוגין בשל עובדי כוכבים דע"כ בדרך מיימי דאי בחוזה לארץ כלאי זרעים שרו אף לישראל ואם כן נוכל

לדמות דלמיה כמאן דלמיר אין קנין לעובד כוכבים כ"א: **סבריה הא** בני ר"ע היא. פירוש אפי' לר"ע דאי לרצנן לתודייהו מאי איריא עוקרין אפילו מקיימין נמי שרי אלא תנא עוקרין לר"ה ואפילו לר"ע וכן רישא דמיהא אין עוררין לר"ה ואף לרצנן דאי לר"ע ליתני אין מקיימין וכ"ש אין עוררין: **רבי עקיבא אומר אף** המקיים. פירש בקוב"ל עשה להם סייג וגדר בקוליס כדי לקיימן ויפה כוון. דהא פ"ב דמכות (דף כ"א:) מוכיח דר"ע אית ליה לאו שאין זו מעשה אין לוקין עליו ודלא כפירוש הערוך (ו) שפירש מקיים (ו) בהנהגה דכלאים ליגדל בתוך שדהו לוקה ואית ליה לאו שאין זו מעשה לוקין עליו (ו) וא"ת היאך ס"ד להוכיח בלעקור היה אסור אי לאו למעוטי מפילה לפי שרואה עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מהו מי תופסת דמיה ביד עובד כוכבים או לא אמר להו רב נחמן ימסתברא דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותרין מודהו דאיתו לקמיה דרבה בר אבבה אמר להו זילו זבינו כל מה דאית לכו ותו איתגייירו מ"מ (ו) משום דקסבר דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותרין ודלמא שאני התם דכיון דדעתיה לאיגיוורי ודאי בטלה אלא מהכא ה"ה ישראל שהיה נושה בעובד כוכבים מנה ומכר עבודת כוכבים והביא לו יין נסך והביא לו מותר אבל אם אמר לו המתן לי עד שאמכור עבודת כוכבים ואביא לך יין נסך ואביא לך אסור מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר רב שישת סיפא משום ידוהו ליה כי רוצה בקיומו וכו' רוצה בקיומו כה"ג מי אסיר והתנן יגר ועובד כוכבים שירשו אביהן עובד כוכבים גר יכול לומר לו טול אתה עבודת כוכבים ואני מעות טול אתה יין נסך ואני פירות אם משבאו לרשות הגר אסור אמר רבא בר עולא מהנ"י בעבודת כוכבים המתחלקת לפי שבריה תניח עבודת כוכבים יין נסך מאי איכא למימר בהרם הדרייני והלא רוצה בקיומו שלא יגנובו ושלא יאברו אלא א"ר פפא ירושת הגר קאמרת שאני ירושת הגר דאקילו בה רבנן גזירה שמאי יחזור לקלקולו תניא

(דף ג"ג.) מכרה לעובדיה לא בטלה שאני הכא כיון דדעמיהו לאיגיוורי איניס חוששין בה וצטלה ולא הוו דמי עבודת כוכבים: **וה"ל מא** שאני התם כיון דדעתיהו לאיגיוורי ודאי מבטל להו. הקשה רב רבי אלחנן מינה עבודת כוכבים דשייך בה ציטול היו יכולין למכור והיו הדמים מותרין אלא מניין דשייך ללא שייך בה ציטול ואפילו הכי קאמר להו זבינו כל מה דאית לכו ואם

אכל עוקרין. להשליכן לאיבוד ואע"ג דרואה בקיומן שלא יעקרו מאליהן עד שיעקרום הוא: **סבריה** לר' עקיבא דאמר המקיים בכלאים זה ועשה להן סייג וגדר כדי לקיימן **המנע והמחפה**. לאחר זריעתן חופה עפר עליהן כדרך כל הורעים: **לוקה**. והיינו נמי זרע דמה דרכו של זרע לנמוחי פירי מכיון הא נמי לנמוחי פירי מכיון: **ס"ל לא כלאים**. כלאים דהרבעה קא דריש מדסקרן כלאים ללא מרביע גבי שדה דרשינן (ומ"ק דף ק"ג:) כלאים שדך לא מדלל כמיז בהמתך לא מרביע כלאים (ו) ולא מורע שדך כלאים ש"מ שדך אכלאים לנעיל נמי דרשינן ומשמע דמזהיר הכתוב שלא יהו כלאים בשדה ואילו עוקרין שרי למעוטי מפילה אע"ג דרואה בקיומן עד שעקרום הוא ויטול שכרו: **רבנן הוא**. ללא איכפת להו אי רואה בקיומן אכל יין נסך דאסור להיות רואה בקיומן יין ישראל מזהו לצטל עבודת כוכבים ומשמעיה אימר ק"ו דלסוק: **ומאי איריא עוקרין**. מדלכטריך למישרי עוקרין משמע (ו) דהא רואה בקיומן דמיעוט מפילה הוא שרי אכל קיום גמור אסור ואי רבנן אפי' קיום נמי שרי: **לעולם רבנן היא**. והאי דלכטריך למישרי עוקרין לאו משום אסור רואה בקיומן אלא משום חסות מתנת חנם ור' יהודה היא דלמר צ"ק (לעיל ב.) אסור ליתן להם מתנת חנם ואשמעינן דלמעוטי מפילה שפיר דמי: ומקשינן ונהי נמי דרבי יהודה היא מדרכי יהודה דשרי אסור דידיה גבי מיעוט מפילה נשמע לר"ע דפירי נמי אסור קיום משום מיעוט מפילה וגבי יין נסך נמי משום מיעוט מפילה שרי: **ופו**. ליכא לאקשוי (ו) מיניה: **דמי עבודת כוכבים**. עובד כוכבים שמוכר עבודת כוכבים דמיהן מה הן בהנהגה: **ופו איגיוורו**. צולו והתגיירו ללאחר שתתגיירו אסור למכור לנכס (ו) עבודת כוכבים שדרכם. אלא לנמ"י מוצין ליה בהיותו עובד כוכבים שרי לנמ"י הנהיגו בה כשהוא גר: **צטלו** לכו מקודם. ועובד כוכבים מצטל עבודת כוכבים הלכך דמיה מותרין דהא צטלו: **מוסרי**. אלמא דמי עבודת כוכבים ציד עובד כוכבים מותר: **מאי שנא רישא כו'**. צעין איפשטו מיהו מתני' הכי מיתרלא: **מפני שרואה בקיומה**. עד שימכרנה העובד כוכבים: **טול אתה עבודת כוכבים**. אלמא דגר רואה

בקימה שלא תשתכר עד שיטול מידו כנגדה (ו) מותר: **המתחלקת לפי שצריה**. של זבז או של כסף שאם תשתכר יחלקה לשניים דלא איכפת לגר בצצירתה: **יין נסך מאי איכא למימר**. הא ודאי אם ישתכר יאבד וקמני טול אתה יין ואני פירות: **בחדם הדרייני**. ללא איכפת לן דהיין בלוע בתוכו ופולטו כששריהו צמיס: גר

כן תפשוט צעין דהא משמע מתוך הצרייתא לישראל שנושה בעובד כוכבים שמוכר עבודת כוכבים ואביא לך יין נסך ואביא לך אלמא דין אחד לשניהם והשתא ליכא למתלי טעם ההיתר משום ציטול דהא ציין נסך לא שייך ציטול י"ל דלעולם היה פשוט להן היתר יין נסך יותר מדמי עבודת כוכבים דחמירא אסורא: **אב"ל** אם אמר לו המתן ואביא לך אסור. רבינו יצחק היה מתקק מזה הלשון המתן לי כלומר איך יכול ליפרע ממקום אחר ונריך אתה להמתין עד שאמכור אז הוא ודאי אסור דרואה הוא בקיומו כגון שאין לו ערב ממנו ואף אין לו נכסים אחרים שיכול ליחך חובו מיד עליהם אכל אס יס לו ערב או שיכול ליפרע ממקום אחר אין אמירתו של עובד כוכבים מועלת כלום דאם לא כן עובד כוכבים יוכל להפקיע חובו מיד ישראל: תניא